

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 28 січня 2004 р. N 87
Київ

Про затвердження Типового положення
про центр соціально-психологічної
реабілітації дітей

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004
N 1757 ([1757-2004-n](#)) від 25.12.2004
N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005
N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007
N 1235 ([1235-2011-n](#)) від 23.11.2011
N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012
N 1128 ([1128-2012-n](#)) від 21.11.2012
N 437 ([437-2016-n](#)) від 13.07.2016
N 43 ([43-2019-n](#)) від 23.01.2019 }

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Типове положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей (додається).

2. Рекомендувати Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям починаючи з 2005 року створювати центри соціально-психологічної реабілітації дітей та забезпечувати організацію їх діяльності з урахуванням соціальних потреб кожного регіону.

3. Міністерству соціальної політики за погодженням з Міністерством фінансів затвердити в тримісячний строк умови оплати праці працівників центрів соціально-психологічної реабілітації дітей. { Абзац перший пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

Поширити на працівників центрів соціально-психологічної реабілітації дітей умови оплати праці працівників закладів освіти для дітей і підлітків, які потребують соціальної допомоги та

реабілітації. { Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }
(Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004, N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005)

Прем'єр-міністр України

В.ЯНУКОВИЧ

Інд. 28

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 28 січня 2004 р. N 87

**ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про центр соціально-психологічної
реабілітації дітей**

{ У тексті Типового положення слово "Держкомсім'ямолодь" в усіх відмінках замінено словом "Мінсім'ядітимолодь" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 1572 ([1572-2004-n](#)) від 17.11.2004 }

{ У тексті Типового положення слово "Мінсім'ядітимолодь" в усіх відмінках замінено словом "Мінмолодьспорт" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 305 ([305-2005-n](#)) від 20.04.2005 }

{ У тексті Типового положення слова "Мінмолодьспорт" і "служба у справах неповнолітніх" замінено відповідно словами "Мінсім'ямолодьспорт" і "служба у справах дітей", а слова "притулки для неповнолітніх" у всіх відмінках і формах числа - словами "притулок для дітей" у відповідному відмінку і числі згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-n](#)) від 26.06.2007 }

{ У тексті Типового положення слово "Мінсім'ямолодьспорт" в усіх відмінках замінено словом "Мінсоцполітики" згідно з Постановою КМ N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

1. Центр соціально-психологічної реабілітації дітей (далі - центр) - заклад соціального захисту, що створюється для тривалого (стаціонарного) або денного перебування дітей віком від 3 до 18 років, які опинились у складних життєвих обставинах, надання їм комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної,

правової та інших видів допомоги.

2. У своїй діяльності центр керується Конституцією ([254к/96-ВР](#)) та законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, рішеннями відповідних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, а також положенням про центр.

3. Центр утворюється, реорганізується та ліквідується Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міською, районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчими органами міських і районних у містах рад за погодженням з Мінсоцполітики і підпорядковується відповідній службі у справах дітей.

Центр діє на підставі положення, яке розробляється на основі цього Типового положення і затверджується відповідною службою у справах дітей, якій підпорядковується центр, реєструється місцевим органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування. { Абзац другий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

Контроль за умовами утримання і виховання дітей у центрі здійснює служба у справах дітей, якій підпорядковується центр. { Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }
{ Пункт 3 в редакції Постанови КМ N 872 ([872-2007-п](#)) від 26.06.2007 }

4. Центр може бути відкритий за наявності необхідної матеріально-технічної бази, в тому числі приміщень, які відповідають санітарно-гігієнічним нормам і вимогам пожежної безпеки.

5. Основними завданнями центру є:

здійснення соціального захисту дітей, прийнятих до центру;

надання дітям комплексу соціальних послуг;

проведення соціально-педагогічної корекції з урахуванням індивідуальних потреб кожної дитини;

сприяння поверненню дитини до біологічної сім'ї;

забезпечення відвідування дітьми загальноосвітніх або інших навчальних закладів чи індивідуальному навчанню з урахуванням потреб та можливостей дитини;

сприяння формуванню у дітей власної життєвої позиції для подолання звичок асоціальної поведінки;

надання психологічної та інших видів допомоги батькам (або особам, які їх замінюють) дітей, які перебувають в центрі, спрямованої на повернення дитини до сім'ї;

розроблення рекомендацій з питань соціально-психологічної адаптації дитини для педагогічних та соціальних працівників і батьків.

{ Пункт 5 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-n](#)) від 21.11.2012 }

6. Центр провадить свою діяльність за такими напрямками:

соціально-психологічне діагностування;

соціальна, психологічна, педагогічна реабілітація;

адаптація до сімейного оточення;

соціально-медична реабілітація та оздоровлення;

правове забезпечення.

Соціально-психологічне діагностування передбачає визначення соціально-психологічних особливостей дитини з метою оцінки її психоемоційного стану та прогнозування подальшого розвитку, встановлення та налагодження соціальних зв'язків дитини з найближчим оточенням.

За результатами первинного соціально-психологічного діагностування розробляється індивідуальна програма реабілітації дитини та визначення напрямів допомоги.

Соціальна, психологічна, педагогічна реабілітація передбачає здійснення заходів виховного характеру, спрямованих на корекцію навчання, емоційного стану дитини, формування особистісних якостей, які сприятимуть інтеграції дитини у суспільство, оволодінню нею уміннями та навичками самообслуговування, правилами поведінки та спілкування з оточуючими.

Адаптація до сімейного оточення передбачає поглиблений аналіз соціальних та емоційних зв'язків дитини із сімейним та найближчим оточенням, проведення соціально-психологічної реабілітації, спрямованої на налагодження взаємовідносин з близькими людьми та адаптацію до сімейного оточення.

Соціально-медична реабілітація та оздоровлення передбачає проведення комплексу заходів, спрямованих на покращення здоров'я дитини, зокрема проведення корекції психічного стану, забезпечення оздоровлення, проведення інформаційно-просвітницької роботи серед дітей, батьків, персоналу закладу з питань здорового способу життя.

Правове забезпечення передбачає встановлення (в разі потреби) особи дитини, іншої інформації про неї та її найближче оточення, інформування про влаштування дитини до закладу батьків або осіб, які їх замінюють, служби у справах дітей, якій підпорядковується центр; надання дітям або їх батькам, опікунам (піклувальникам), прийомним батькам, батькам-вихователям, іншим законним представникам консультацій з правових питань, інформування їх про можливість отримання безоплатної правової допомоги відповідно до Закону України "Про безоплатну правову допомогу" ([3460-17](#)); сприяння органам опіки та піклування у подальшому влаштуванні дітей; представництво законних прав та інтересів дитини в суді (в разі потреби).

{ Пункт 6 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

7. Робота структурних підрозділів центру проводиться відповідно до положень про ці підрозділи, які затверджуються директором центру.

8. У центрі створюються групи денної та тривалої (стаціонарної) форми перебування, які об'єднують дітей за віком, принципом родинності, характером та ступенем соціально-психологічної дезадаптації. До зазначеної групи зараховується не більш як 10 дітей.

{ Пункт 8 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

9. Групи тривалого (стаціонарного) перебування формуються з дітей, які потребують тривалої соціально-психологічної реабілітації.

До влаштування в групу тривалого (стаціонарного) перебування діти перебувають у карантинній групі. { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

Дитина може перебувати у карантинній групі протягом часу, необхідного для проведення медичного та лабораторних обстежень, але не більше ніж 14 днів. { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

10. Групи денного перебування формуються з дітей, які проживають у сім'ях, інтернатних закладах тощо і потребують

соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової та інших видів допомоги.

11. Діти з груп тривалого (стаціонарного) перебування навчаються у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів, розташованих поблизу центру, або за індивідуальними навчальними програмами.

В окремих випадках за рішенням місцевих органів виконавчої влади для забезпечення виконання покладених на центр завдань можуть створюватися загальноосвітні навчальні заклади.

12. Центр працює за річним планом, який погоджується із службою у справах дітей, якій підпорядковується центр.

{ Пункт 12 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

13. До центру приймаються:

діти з сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах і не в змозі подолати їх за допомогою власних можливостей, якщо батьки з певних причин (через тривалу хворобу, інвалідність тощо) не можуть забезпечити належного утримання та догляду за дитиною, ухиляються від виконання батьківських обов'язків, вживають алкоголь, наркотичні засоби;

діти, які залишилися без піклування батьків або осіб, які їх замінюють;

діти, які зазнали будь-якої форми насильства, зокрема домашнього насильства, та діти, які вчинили домашнє насильство у будь-якій формі (у разі неможливості проживання дитини з батьками, іншими законними представниками у зв'язку із вчиненням домашнього насильства стосовно неї або за її участю та за умови відсутності контакту між постраждалою від домашнього насильства дитиною та дитиною, яка вчинила домашнє насильство у будь-якій формі), крім тих, які вчинили домашнє насильство у вигляді актів насильства кримінального характеру, діти, які постраждали від торгівлі дітьми; { Абзац четвертий пункту 13 в редакції Постанови КМ N 43 ([43-2019-п](#)) від 23.01.2019 }

безпритульні діти.

Прийняття дітей до центру здійснюється цілодобово:

за направленням служби у справах дітей, якій підпорядковується центр;

згідно з актом уповноважених підрозділів органів Національної поліції; { Абзац восьмий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 437 ([437-2016-п](#)) від 13.07.2016 }

за особистим зверненням дитини.

Про прийняття дітей згідно з актом уповноважених підрозділів органів Національної поліції або за особистим зверненням дитини центр протягом одного робочого дня повідомляє службі у справах дітей, якій підпорядковується центр. { Абзац десятий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 437 ([437-2016-п](#)) від 13.07.2016 }

{ Пункт 13 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

14. Усі діти, що приймаються до центру, реєструються в журналі обліку, на них заповнюються обліково-статистичні картки за формою, встановленою Мінсоцполітики.

15. На кожну дитину, зараховану до групи тривалого (стаціонарного) перебування, формується особова справа, в якій зберігаються такі документи:

направлення, видане службою у справах дітей, якій підпорядковується центр;

копія свідоцтва про народження дитини;

дані про батьків або осіб, які їх замінюють;

висновок про стан здоров'я дитини;

документ про освітній рівень (у разі, коли дитина навчалася у навчальному закладі);

акт обстеження умов проживання дитини;

опис майна, що належить дитині на праві власності (в разі наявності майна), та відомості про особу (орган), яка відповідає за його збереження;

документ, який підтверджує право власності дитини на нерухомість (в разі наявності нерухомості);

пенсійна книжка дитини, яка отримує пенсію;

копія рішення суду про стягнення аліментів (у разі отримання їх на дитину одним з батьків або особою, яка їх замінює).

На кожну дитину, зараховану до групи денного перебування, формується особова справа, в якій зберігаються такі документи:

направлення до центру, видане службою у справах дітей, якій підпорядковується центр;

копія свідоцтва про народження дитини;

дані про батьків або осіб, які їх замінюють.

{ Пункт 15 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-н](#)) від 21.11.2012 }

16. До центру не приймаються діти, які перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, психічно хворі, із симптомами хвороби в гострому періоді або в період загострення хронічних захворювань, а також ті, що вчинили правопорушення (у тому числі домашнє насильство у вигляді актів насильства кримінального характеру) і стосовно них є відомості про прийняте компетентними органами чи посадовими особами рішення про затримання, арешт або поміщення до приймальника-розподільника для неповнолітніх.

{ Пункт 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 43 ([43-2019-н](#)) від 23.01.2019 }

17. Дитина може перебувати у центрі протягом часу, необхідного для її реабілітації, але не більше ніж 9 місяців у разі стаціонарного перебування та 12 місяців - денного перебування. Строк перебування дитини у центрі визначається комісією центру за погодженням із службою у справах дітей, якій підпорядковується центр. Склад комісії визначається директором центру.

{ Пункт 17 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-н](#)) від 21.11.2012 }

18. Перебування дітей у центрі регламентується правилами внутрішнього розпорядку, що затверджуються директором центру.

Діти, прийняті до центру, перебувають під цілодобовим наглядом медичних або інших працівників центру відповідно до наказу директора центру. { Пункт 18 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

Прийняті до центру діти забезпечуються харчуванням, засобами особистої гігієни, одягом відповідно до сезону (в разі потреби) відповідно до встановлених норм. { Абзац третій пункту 18 в редакції Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

Забезпечення дітей харчуванням, у тому числі дієтичним, здійснюється за натуральними нормами навчальних закладів для

дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Надання стаціонарної та амбулаторної медичної допомоги дітям, які перебувають у центрі, забезпечується державними та комунальними закладами охорони здоров'я.

19. Дітей, зарахованих до груп тривалого (стаціонарного) перебування, можуть відвідувати їх батьки або особи, які їх замінюють, родичі (за погодженням з керівництвом центру).

{ Пункт 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

20. Рішення про вибуття дитини з центру приймається відповідною службою у справах дітей, якій підпорядковується центр.

{ Абзац перший пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

Підставою для вибуття дитини з центру є завершення курсу реабілітації і повернення дитини на виховання до батьків (одного з них) або осіб, що їх замінюють; усиновлення дитини, влаштування під опіку, піклування, до прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу; повернення або влаштування дитини до закладу інтернатного типу; досягнення дитиною повноліття. { Пункт 20 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

{ Пункт 20 в редакції Постанови КМ N 872 ([872-2007-п](#)) від 26.06.2007 }

21. Діти, які були зараховані до груп тривалого (стаціонарного) перебування, у разі їх вибуття з центру можуть бути передані батькам або особам, які їх замінюють, родичам з письмового дозволу служби у справах дітей, якій підпорядковується центр, за клопотанням служби у справах дітей за місцем проживання дитини. { Абзац перший пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 872 ([872-2007-п](#)) від 26.06.2007; в редакції

Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

До закладів соціального захисту діти направляються у супроводі працівника центру або представника закладу соціального захисту.

Особам, що супроводжують дитину видаються на вимогу оригінали її документів, які зберігалися в центрі, та психолого-педагогічна характеристика дитини з відповідними рекомендаціями. { Абзац третій пункту 21 в редакції Постанови КМ N 872 ([872-2007-п](#)) від 26.06.2007 }

22. Діти, які вибувають з центру, забезпечуються продуктами харчування та коштами на проїзд до місця проживання. У разі

потреби видаються предмети особистої гігієни, одяг і взуття відповідно до сезону згідно з мінімальними нормами забезпечення вихованців притулків для дітей.

{ Пункт 23 виключено на підставі Постанови КМ N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

24. Керівництво центром здійснює його директор, який призначається на посаду і звільняється з посади службою у справах дітей, якій підпорядковується центр. { Абзац перший пункту 24 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 872 ([872-2007-п](#)) від 26.06.2007, N 415 ([415-2012-п](#)) від 23.05.2012, N 1128 ([1128-2012-п](#)) від 21.11.2012 }

На посаду директора призначається особа, яка має вищу педагогічну (медичну) освіту, стаж педагогічної (медичної) роботи не менше ніж 3 роки.

Директор центру:

організовує роботу центру, розпоряджається його коштами, діє від імені центру і представляє його інтереси у відносинах з підприємствами, установами та організаціями;

захищає особисті і майнові права та інтереси дітей;

призначає на посади та звільняє з посад працівників центру;

затверджує положення про структурні підрозділи центру, посадові інструкції працівників;

застосовує заохочення та дисциплінарні стягнення до працівників центру;

забезпечує підвищення кваліфікації працівників центру та проходження ними атестації;

несе відповідальність за діяльність центру перед його засновником;

виконує інші функції відповідно до положення про центр.

25. Органом громадського самоврядування центру є загальні збори працівників центру, що скликаються не рідше ніж один раз на рік. Загальні збори працівників центру затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку та колективний договір.

26. У період між загальними зборами діє рада центру, повноваження якої визначаються положенням про цю раду, що затверджується загальними зборами.

Рада діє на громадських засадах.

27. Трудові відносини працівників центру, їх права та обов'язки регулюються законодавством про працю.

28. Типові штатні нормативи центру затверджує Мінсоцполітики за погодженням з МОЗ, МОНмолодьспортом, Мінфіном.
{ Пункт 28 в редакції Постанови КМ N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }

29. Педагогічні та медичні працівники центру проходять атестацію, проведення якої забезпечують відповідні органи управління освітою, охорони здоров'я за місцезнаходженням центру.

30. Утримання та розвиток матеріально-технічної бази центру фінансується за рахунок коштів його засновників та інших джерел, не заборонених законодавством. { Абзац перший пункту 30 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1128 ([1128-2012-n](#)) від 21.11.2012 }

Центр має право купувати та орендувати необхідне йому обладнання, користуватися послугами підприємств, установ та організацій, якщо інше не передбачено законодавством та положенням про центр.

Типові нормативи оснащення центрів затверджуються Мінсоцполітики за погодженням з Мінфіном.

31. Центр під час здійснення покладених на нього завдань взаємодіє з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також з підприємствами, установами, організаціями, громадянами та їх об'єднаннями.

32. Центр є юридичною особою, має реєстраційний рахунок в органах Казначейства, бланки з власними реквізитами, печатку і штамп встановленого зразка.

{ Пункт 32 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 415 ([415-2012-n](#)) від 23.05.2012 }